

Ambrozie peřenolistá na Podluží

Tomáš Görner, AOPK ČR

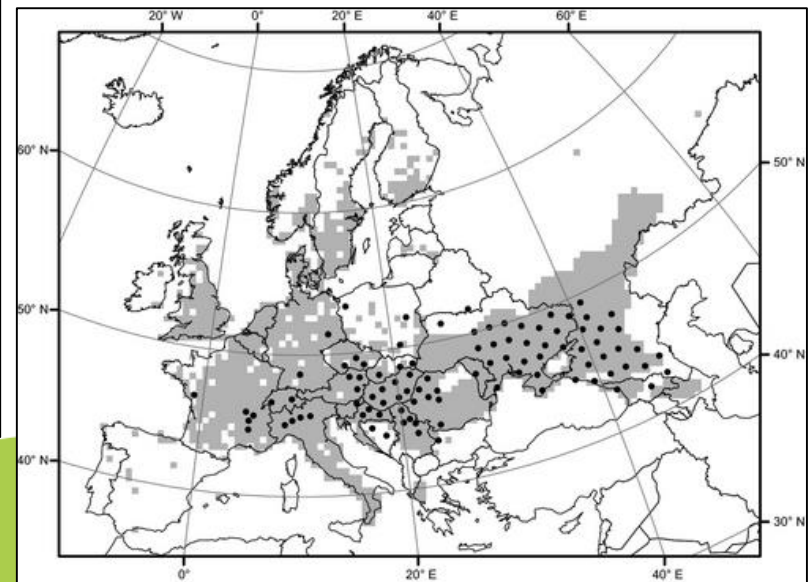
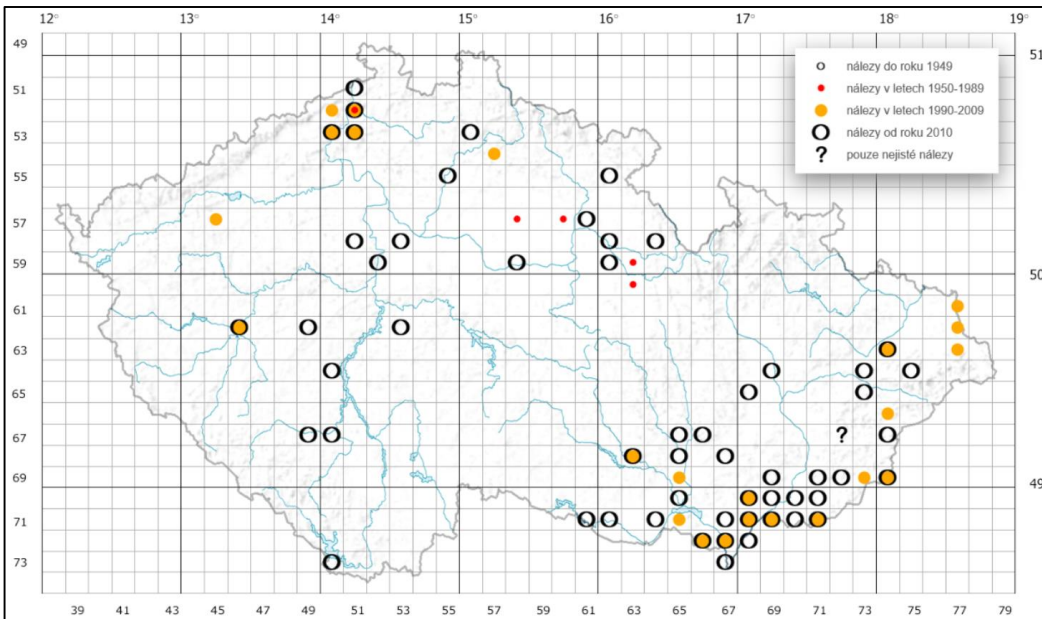
Co je to za rostlinu?

- Ambrozie peřenolistá (*Ambrosia artemisiifolia*), čeleď hvězdnicovité
- Nenápadná jednoletá bylina připomínající pelyněk
- Kvete koncem léta
- Z jedné rostliny průměrně 3000 semen

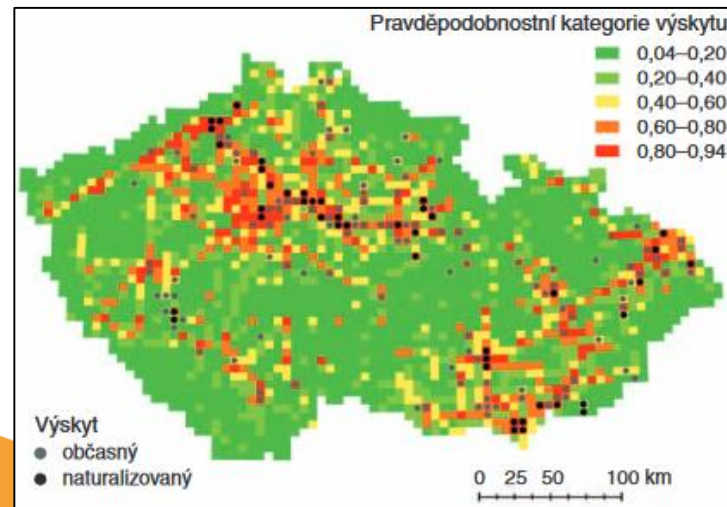
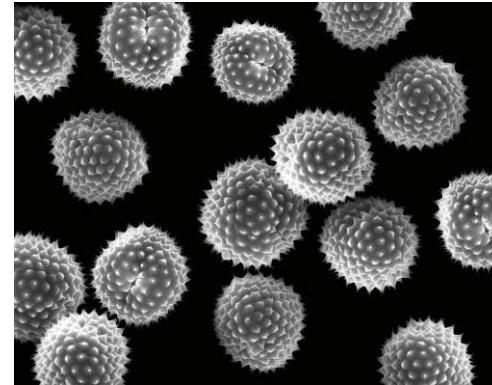
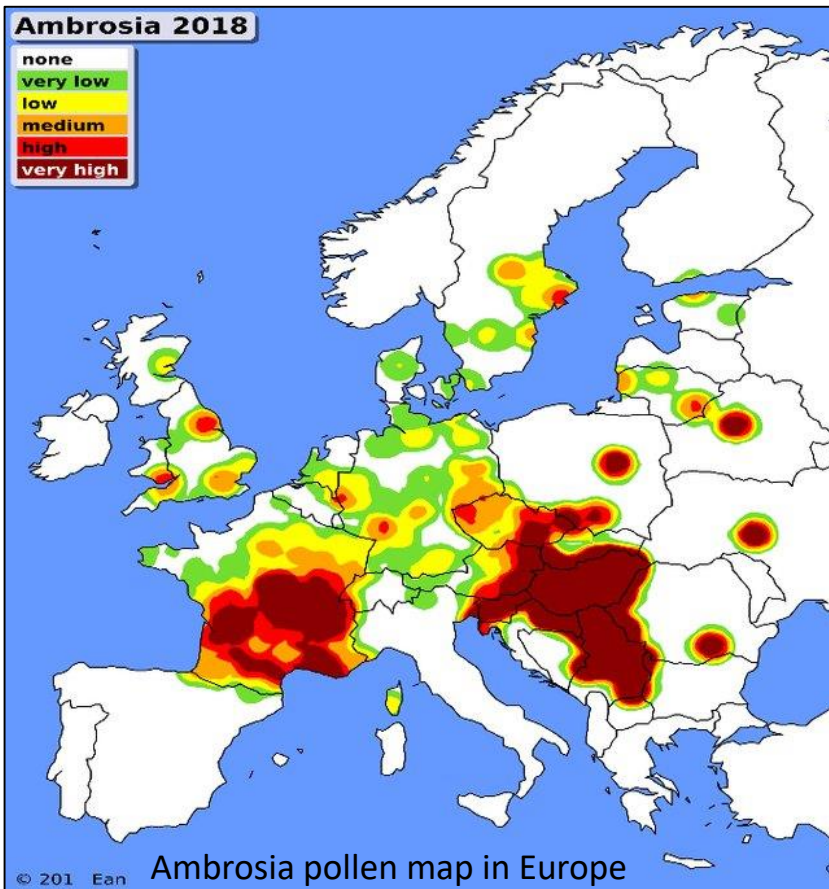
Rozšíření ambrozie

- Ze Severní Ameriky, postupně téměř do celého mírného pásu
- Do Evropy jako příměs v osivu, dnes ve 30 zemích (hl. teplejší obl. s dostatkem jarní vláhy)
- V ČR od r. 1883 (nádraží, pole, narušované plochy)

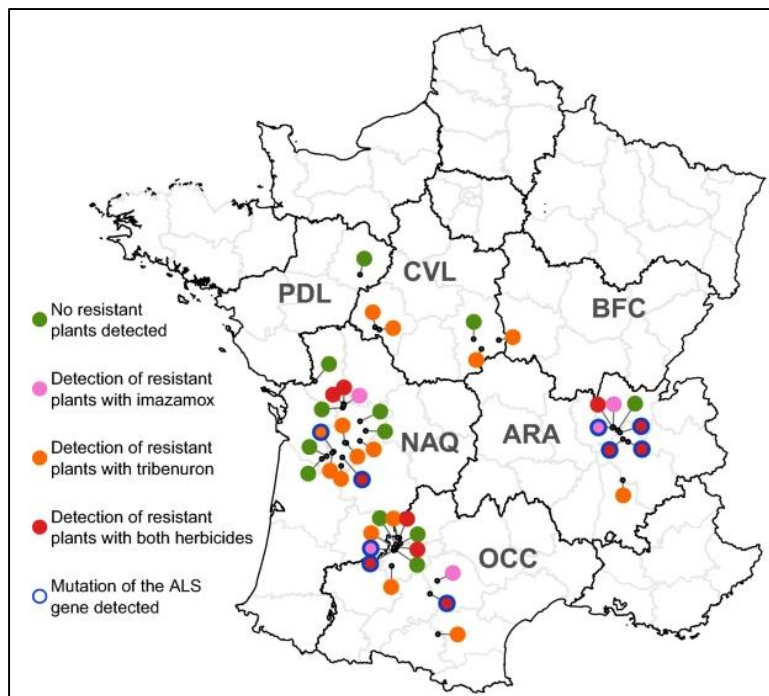
Rizika výskytu

- Vysoce alergenní pyl
- Z jedné rostliny desítky až stovky miliónů pyl. zrn

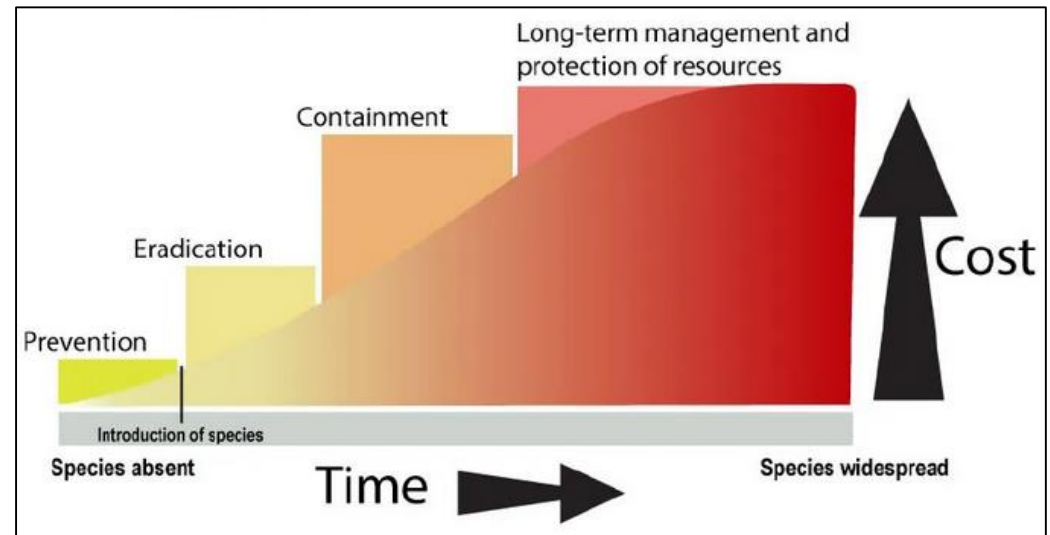
Rizika výskytu

- Obtížný a těžko zvladatelný plevel
- Vznikají populace odolné vůči herbicidům

Možnosti řešení

- Základ je prevence, osvěta, zabránění šíření na další lokality
- Ambrozie nesnáší konkurenci, mimo narušené plochy se nešíří
- Nutno počítat se semennou bankou (desítky let)

Možnosti řešení

- Region Podluží – prudký nárůst výskytu ambrozie v posledních 3 letech
- Problém zejména pole se slunečnicí, okraje cest, převozy zeminy
- Zapojení farmářů, správců komunikací, obcí i veřejnosti
- Potřeba systematického monitoringu (studie AOPK ČR na r. 2025)
- Legislativní možnosti regulace:
 - § 5 (6) zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny
 - Společná zemědělská politika (modifikace Strategického plánu)
- Mimořádná rostlinolékařská opatření (ÚKZÚZ) – nelze

Regulace dle §5 (6)

- Orgán ochrany přírody (ORP) může stanovit **opatření k regulaci nepůvodního druhu**, je-li to s ohledem na místní dopady na přírodu nezbytné (rozhodnutí, opatření obecné povahy).
- Opatření provádí uživatel/vlastník pozemku, neprovede-li nebo není-li schopen zajistit, může opatření provést OOP
- Lze řešit dohodou dle § 68 (2) ZOPK
- Metodický podklad pro vydání opatření – připravuje AOPK ČR
- Možnosti využití dotací: **<https://dotace.nature.cz>** (OPŽP – ambrozie mezi vybranými inv.druhy s podporou k likvidaci)

Závěrem

- Šíření ambrozie nelze zastavit, je ale možné jej výrazně zpomalit
- Klíčem je dobrá informovanost a zabránění zbytečného rozšiřování
- Sledování trendů v managementu ambrozie v okolích zemích (biologický boj – brouk *Ophraella communa* – s. Itálie)
- Jednání s MZe o možnostech regulace ambrozie na zemědělských plochách
- Nutná spolupráce všech aktérů

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

<https://invaznidruhy.nature.cz/>

DÍKY ZA POZORNOST

